

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра фізики кристалів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан
фізичного факультету

Руслан БОВК
“ _____ ” _____ 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Факультатив «**Чинники успішного працевлаштування за фахом**»
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістр) _____
галузь знань _____ 10 – природничі науки _____
(шифр і назва)
спеціальність _____ 104 – фізика та астрономія _____
(шифр і назва)
освітня програма _____ освітньо-наукова-фізика (освітньо-професійна) _____
(шифр і назва)
спеціалізація _____
(шифр і назва)
вид дисципліни _____ факультатив _____
(обов'язкова / за вибором)
факультет _____ фізичний _____

2023/2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою фізичного факультету

30 серпня 2023 року, протокол № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Пахомова І.М., канд. фіз.- мат. наук., доцент кафедри фізики кристалів.

Програму схвалено на засіданні кафедри фізики кристалів

Протокол № 6 від 28 серпня 2023 року

Завідувач кафедри Гриньов Б. В.

_____
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи)

Бойко Ю.І.

_____
(підпис)

Програму погоджено методичною комісією фізичного факультету

Протокол № 7 від 29 серпня 2023 року

Голова методичної комісії

Макаровський М.О.

_____
(підпис)

Програма навчальної дисципліни «**Чинники успішного працевлаштування за фахом**» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

магістр

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальність 104 фізика та астрономія

факультет фізичний

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.
2. Опис навчальної дисципліни.
3. Виклад змісту навчальної дисципліни.
4. Самостійна робота.
5. Розподіл балів, які отримують студенти.
6. Рекомендоване методичне забезпечення

1. Опис навчальної дисципліни

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - формування знань, умінь і особистісної готовності до дій, які сприяють досягненню успіху в працевлаштуванні і в професійній кар'єрі.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

1. Сформувати у студентів стійку мотивацію до вивчення дисципліни і надати систематизовані знання в цій галузі.
2. На основі теоретичних знань сформувати практичні вміння та навички пошуку роботи, працевлаштування та побудови кар'єри.
3. Сформувати цілісні уявлення про ситуацію на ринку праці.
4. Сформувати вміння визначати найбільш ефективні шляхи, засоби і методи досягнення успіху в професійному та посадовому зростанні.
5. Сформувати мотивацію до розвитку кар'єри.
6. Навчити прийомам ефективної само презентації та самореалізації.

Зв'язок з іншими дисциплінами

В ході освоєння курсу студенти спираються на раніше отримані знання в процесі вивчення наступних дисциплін: «Соціологія», «Психологія», «Конфліктологія», «Правознавство».

Знання, вміння, навички, які повинен придбати студент у результаті вивчення дисципліни «Чинники успішного працевлаштування за фахом»

Навчальна дисципліна “Чинники успішного працевлаштування за фахом” вводиться на останньому курсі навчання освітньо-кваліфікаційних рівня магістр. Її мета - формування у студентів практичних навичок працевлаштування та опанування теоретичних та практичних підходів до вирішення проблем працевлаштування, формування їх впевненості в особистих здібностях і можливостях, подолання комунікативних та інших психологічних бар'єрів, засвоєння соціально - психологічних особливостей розвитку ділової кар'єри.

В результаті виконання навчальної програми курсу студент повинен знати:

- реальну ситуацію на ринку праці;
- зміст поняття кар'єра і її види;
- етапи кар'єри і їх специфіку;
- принципи планування та управління кар'єрою;
- можливі способи пошуку роботи;
- агентства з працевлаштування, принципи і методи їх роботи;
- правові аспекти взаємини з роботодавцем;
- принципи складання резюме;
- правила поведінки в організації;

повинен вміти:

- аналізувати зміни, що відбуваються на ринку праці, і враховувати їх у своїй професійній діяльності;
- планувати і контролювати зміни в своїй кар'єрі;
- складати резюме;
- оцінювати пропозиції про роботу;
- ефективно використовувати отримані теоретичні знання при пошуку роботи;
- вибирати найбільш ефективну стратегію і тактику поведінки в конфлікті;

повинен отримати навички:

- планування власної кар'єри;
- проходження інтерв'ю;
- заповнення анкет і проходження тестування;
- самопрезентації;
- раціональної поведінки в конфліктних ситуаціях;
- ефективного ділового спілкування.

2.

Характеристика навчальної дисципліни	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-й
Семестр	
2-й	-й
Лекції	
22 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
год.	год.
Індивідуальні завдання	
год.	

Форма контролю – факультатив

3. Виклад змісту навчальної дисципліни

Тема 1

Вступне заняття

Цілі і завдання вивчення дисципліни, специфіка курсу (практико-орієнтований характер, спрямованість на особистісний розвиток), методичні рекомендації до вивчення курсу, вимоги до знань, умінь і навичок, форми контролю. Вхідний контроль знань, умінь і навичок працевлаштування студентів.

Тема 2

Кар'єра як стратегія трудового життя

Визначення кар'єри. Типи і варіанти кар'єрного просування. Моделі побудови кар'єри. Фази становлення професіонала та етапи планування та реалізації кар'єри. Мотивація кар'єри.

Тема 3

Планування і розвиток кар'єри

Формування цілей кар'єри. Реалізація покликання в професійному виборі і визначення місця роботи в системі життєвих цінностей. Технологія планування кар'єри.

Тема 4

Технологія ефективного працевлаштування

Основні причини та етапи пошуку роботи. Способи пошуку роботи: через кадрові агентства, служби зайнятості, інформацію у виданнях з працевлаштування, участь в спеціалізованих заходах (ярмарках вакансій, днях кар'єри), звернення до знайомих, пряме звернення до роботодавця. Поняття прихованого ринку вакансій. «Підводні камені» пошуку роботи. Техніки оцінки пропозиції про роботу. Переговори про заробітну плату.

Алгоритм пошуку роботи. Використання новітніх технологій під час пошуку роботи. Перші кроки на робочому місці. Управління розвитком ділової кар'єри. Особливості ділового спілкування. Правила ділового етикету.

Тема 5

Основні документи для успішного працевлаштування

Резюме і його роль в ефективному працевлаштуванні. Види резюме: функціональне, хронологічний, цільове. Правила складання резюме. Розділи резюме. Оформлення резюме. Брехня в резюме. Особливості складання резюме англійською мовою. Способи подачі резюме. Принципи складання супровідного листа. Правила отримання зворотного зв'язку. Надання рекомендаційних листів і характеристик.

Проблематика працевлаштування та зайнятості молоді. Процес працевлаштування як необхідний момент самореалізації. Механізми подолання певних страхів у випускників на початку пошуку роботи. Самозайнятість як один із шляхів працевлаштування молоді.

Тема 6

Тестування та анкетування при прийомі на роботу

Цілі анкетування та тестування. Особливості процедури анкетування та види анкет при влаштуванні на роботу. Основні правила заповнення анкет. Види тестів і їх застосування в працевлаштуванні. Підготовка до тестування. Правила проходження тестування. Аналіз підсумків тестування як стимул до саморозвитку.

Тема 7

Психологічні особливості проходження інтерв'ю

Мета і структура інтерв'ю при влаштуванні на роботу. Типи інтерв'ю: групове і індивідуальне; неформальне, типовоє і ситуаційне. Підготовка та правила поведінки під час інтерв'ю. Найбільш поширені запитання під час інтерв'ю (загальні і стресові). Питання, що задаються інтерв'юєру. Телефонне інтерв'ю. Аналіз неуспішних інтерв'ю і вироблення заходів щодо попередження помилок в подальшому працевлаштуванні.

Тема 8

Успішний стиль організаційного поведінки

Умови успішного проходження випробувального терміну. Адаптація в організації. Організаційна культура і діловий етикет. Типи конфліктів в організації, правила поведінки в конфлікті. Ефективне ділове взаємодія з керівництвом і колегами.

Тренінги

„Чи вмію я презентувати себе на ринку праці?“

„Чому на цю роботу повинні взяти саме мене?“

«Бути професійно мобільним»,

«Вироблення навичок поведінки успішної особистості»,

«Професіонал ХХІ століття»,

«Мій професійний план»,

«Шлях до бажаної професії»

«Дерево цілей»,

«Мої пошуки вільних вакансій»,

«Складання та презентація власного резюме»,

«Тестування»,

«Механізми подолання страху перед роботодавцем та формування впевненості у власних можливостях»,

«Особливості взаємодії з роботодавцем різних форм власності»,

«Співбесіда з представником від роботодавця»,

«Я на першому робочому місці»,

«Моя кар'єра»

Питання:

- Які періоди професійного становлення майбутнього кваліфікованого фахівця?
- Без чого неможливе професійне самовизначення?
- Чи існує конфлікт інтересів в питаннях побудови кар'єри?
- Чи потрібні технології проектування кар'єри в освітній установі?

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1												
Тема 1.	3	3										
Тема 2.	3	3										
Тема 3	3	3										
Тема 4	2	2										
Тема 5	2	2										
Тема 6	3	3										
Тема 7	3	3										
Тема 8	3	3										
Разом за розділом	22	22										

4. Завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Резюме при влаштуванні на роботу Аналіз зразків резюме. Розробка алгоритму та освоєння умінь складання резюме. Аналіз типових помилок при складанні резюме.	3	резюме
2	Види тестів і процедура тестування при працевлаштуванні Придбання навичок проходження тестів, використовуваних при прийомі на роботу. Діагностика інтелектуального потенціалу і особистісних особливостей.	2	тест
3	Ситуаційно-рольова гра «Інтерв'ю» Розвиток навичок проходження інтерв'ю, формування умінь вести ділову бесіду. Аналіз типових помилок в ході інтерв'ю і вироблення заходів щодо їх попередження в подальшому працевлаштуванні.	3	Інтерв'ю
4	Розвиток комунікативної компетентності Розвиток умінь ефективної комунікації в ході вправ на вироблення навичок невербального спілкування. Розширення комунікативного репертуару в службово-діловому спілкуванні. Нормативна і особистісно-творча тенденції в спілкуванні.	3	
5	Ситуаційно-рольова гра «Ярмарок вакансій» Освоєння технік самопрезентації. Оцінка навичок і	3/2	презентація

	рекомендації по корекції вербального і невербального поведінки учасників самопрезентації.		
6	Оформлення кадрових документів під час вступу на роботу Аналіз зразків кадрових документів (особовий листок з обліку кадрів, особова картка, заява, трудовий договір, трудова книжка). Освоєння умінь оформлення кадрових документів. Аналіз типових помилок.	3	Заповнені документи
7	Тренінг «Успішне працевлаштування» Узагальнення знань і закріплення навичок впевненої поведінки при працевлаштуванні.	3	тест
	Разом	22	

5. Розподіл балів, які отримують студенти факультатив

6. Рекомендоване методичне забезпечення

1. Інтерактивні-мультимедійні слайд-лекції.
2. Завдання до практичних тренінгів.
3. Питання до самоконтроль та контролю знань.
4. Анкетування ефективності курсу.
5. Практичні задачі.
6. Методичні рекомендації та критерії оцінювання курсу.

Базова література

Законодавчі та нормативні документи

- Закон України «Про вищу освіту» № 2984-III від 17.01.2002 (зі змінами, внесеними від 18.09.2012).
- Закон України «Про забезпечення молоді, яка отримала вищу або професійно-технічну освіту, першим робочим місцем з наданням дотації роботодавцю» № 2150-IV від 04.11.2004.
- Закон України «Про зайнятість населення» № 5067-17 від 05.07.2012.
- Закон України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» № 5026 – VI від 26.02.2012.
- Закон України «Про освіту» № 1060-XII від 23.05.1991 (зі змінами, внесеними від 18.09.2012).
- Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» № 2998-XII від 05.02.1993 (зі змінами, внесеними від 01.01.2011).
- Кодекс законів про працю України № 322-VIII (322a-08) від 10.12.1971 (зі змінами, внесеними від 13.06.2012).
- Конвенція Міжнародної організації торгівлі «Конвенція про сприяння зайнятості та захист від безробіття» № 168 від 21.06.1988.
- Конституція України. – К.: Преса України, 1997. – 52 с.
- Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту та Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва «Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс бізнес-планів підприємницької діяльності серед молоді» № 1031/45 від 05.04.2007.
- Наказ МОН молодьспорт України «Про затвердження Типового положення про підрозділ вищого начального закладу щодо сприяння працевлаштуванню студентів і випускників» № 404 від 27.04.2011.

Наказ Міністерства праці і соціальної політики України «Про затвердження Порядку надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітними підприємницької діяльності» № 915/5136 від 14.12.2000 (зі змінами, внесеними від 27.08.2012).

Постанова КМУ «Деякі питання надання роботодавцям дотації для забезпечення молоді першим робочим місцем» № 233 від 19.03.2008 (зі змінами, внесеними від 14.07.2010).

Постанова КМУ «Про затвердження Положення про державну службу зайнятості» № 47 від 24.06.1991 (зі змінами, внесеними від 14.09.1998).

Постанова КМУ «Про Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням» №992 від 22.08.1996 (зі змінами, внесеними від 01.07.2004).

Розпорядження КМУ «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» № 1726-р від 27.08.2010.

Указ Президента України «Про заходи щодо реформування системи підготовки спеціалістів та працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» № 77/96 від 23.01.1996 (зі змінами, внесеними 16.05.1996)

Підручники (навчальні посібники)

1. Азбука пошуку роботи : [навч. посіб. для студ. усіх спец., які отримують робітничу професію] / Л. І. Северин, О. П. Войтович, В. М. Дудатьєва, О. М. Тарасова ; М-во освіти і науки України, Вінниц. нац. техн. ун-т. – Вінниця : ВНТУ, 2008. – 152 с.
2. Барб'є Жан-Поль. Партнерство державних та приватних структур у сфері послуг з працевлаштування / Жан-Поль Барб'є, Елен Хансен, Олександр Самородов. – Женева : Міжнар. бюро праці, 2008. – 31 с.
3. Баріхашвілі І. І. Психологічні основи профорієнтації і професійного самовизначення : [навч. посібник] / Баріхашвілі І. І., Ворона М. П., Грищенко Г. В. – К. : Професіонал, 2009. – 206 с.
4. Взаємодія ВНЗ та ринку праці у дзеркалі соціології / [А. А. Мельниченко та ін.] ; за заг. ред. А. А. Мельниченко ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». – К. : Освіта України, 2009. – 187 с.
5. Гінзбург М. Д., Требульова І. О., Левіна С. Д., Корніловська І. М. Українська ділова і фахова мова : практичний посібник на щодень: навч. посіб. / М. Д. Гінзбург (ред.). – [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Інкос, 2007. – 672 с.
6. Глущик С.В. Сучасні ділові папери : [навч. посіб.] / С. В. Глущик, О. В. Дияк, С. В. Шевчук. – Київ : Атіка, 2008. – 544, [1] с.
7. Динаміка оцінок престижності професій, що користуються попитом на ринку праці. Чинники, умови та особливості вибору професії / М. І. Найд'юнов, Л. В. Григоровська ; Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. Інформаційний бюлетень. – К. : Ін-т соц. та політ. психології НАПН України, 2010. – 127 с.
8. Кудріна, Тетяна Семенівна. Психологія мотивації : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Т. С. Кудріна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : Київ. ун-т, 2008. – 238 с.
9. Лисенко Любов Іванівна. Ринок праці. Техніка пошуку роботи : [Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Л.І.Лисенко, Б.В.Максимов ; Під ред. В.К.Маригодова. – К. : Вид. дім «Професіонал», 2004. – 311 с.
10. Любий Євген Михайлович. Азбука пошуку роботи / Любий Є.М., Улицька Н.Т. – Львів : Афіша, 2007. – 317, [1] с.
11. Міненко, Володимир Леонідович. Державне регулювання ринку праці в умовах глобалізації економіки : теорія та практика / В. Л. Міненко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Magіstr", 2009. – 202 с.
12. Москаленко Наталя Олександрівна. Ділова кар'єра : Конспект лекцій / Н. О. Москаленко ; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ХНЕУ, 2005. – 152 с.
13. Основні засади провадження співбесіди з особами, котрі звернулися до центру зайнятості в пошуку роботи : (метод. рек. на допомогу фахівцям центрів зайнятості – особистим консультантам) /

- [М. М. Хміль, О. С. Іванчук, Г. І. Неборець] ; М-во праці та соц. політики України, Держ. центр зайнятості – виконавча дирекція Фонду загальнообов'язк. держ. соц. страхування України на випадок безробіття, Львів. обл. центр зайнятості. – Львів : УАД, 2008. – 34 с.
14. Побірченко Неоніла Антонівна. Вибір успішної професії на ринку праці : посібник / Н. А. Побірченко, А. М. Гончар, О. П. Сергеєнкова. – К. : Наук. світ, 2009. – 77 с.
15. Попов С. В. Зайнятість та ринок праці в умовах ринкової економіки / С. В. Попов ; М-во внутр. справ України, Крим. юрид. ін-т Одес. держ. ун-ту внутр. справ. — Сімферополь : Барановська О. І., 2008. — 325, [1] с.
16. Психологія працевлаштування : Хрестоматія до навч. курсу / Переяслав- Хмельницький держ. педагогічний ун-т ім. Григорія Сковороди / О. М. Макаренко (упоряд.). – Переяслав-Хмельницький, 2007. – 123 с.
17. Радул Валерій Вікторович. Дослідження особливостей самореалізації особистості / [Радул В. В., Краснощок І. П., Лебедик І. В.]. – К. : Імекс-ЛТД, 2009. – 350 с.
18. Рекомендації з позитивної практики : резюме / Обл. універсал. б-ка ім. Д.І.Чижевського ; [Пер. І.М.Філіпов, О.М.Волохін]. – Кіровоград : [Полімед-Сервіс], 2005. – 27, [1] с.
19. Соціально-трудова відносини: проблеми гармонізації / Семикіна М. В., Смутчак З. В., Пасека С. Р., Петров Ю. Д. ; [за ред. М. В. Семикіної] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кіровоград. нац. техн. ун-т. – Кіровоград : КОД, 2012. – 300 с.
20. Трудові відносини в Україні: збірник законодавчих і нормативних актів : відповідає офіц. тексту / [упоряд. А. В. Паливода, В. В. Орленко]. – К. : Паливода А. В., 2009. – 332, [1] с.
21. Щотова Юлія Миколаївна. Правове регулювання працевлаштування молоді в Україні / Ю. М. Щотова ; Академія праці і соціальних відносин Федерації професійних спілок України. – К.: АПСВ, 2007. – 192 с.

Допоміжна література

1. Башук Л. Психодіагностика мотиваційних чинників працевлаштування молоді / Л. Башук // Практична психологія та соціальна робота. – 2008. – № 12. – С. 58 – 63.
2. Клименко Н. Працевлаштування випускників вищих навчальних закладів : запитання та відповіді / Н. Клименко // Історія України. – 2011. – № 4. – С. 10 – 13.
3. Малахов В. Ярмарок кар'єри університету як ефективний засіб сприяння у працевлаштуванні
4. Ринок праці та державна служба зайнятості в епоху глобальних змін і новітніх викликів : матеріали міжнар. тристорон. наук.-практ. конф. (14-15 груд. 2010 р., м. Київ) / М-во соц. політики України, Ін-т підгот. кадрів Держ. служби зайнятості України ; [упоряд. : М. В. Туленков, О. Ю. Вілкова, Л. Г. Новаш]. — К. : ІПК ДСЗУ, 2011. — 375 с.
5. Тринчук О. Центр сприяння працевлаштуванню студентів у сучасному університеті / О. Тринчук // Вища школа. – 2011. – № 4. – С. 48 – 53.

Інформаційні ресурси

- Всеукраїнський інтернет-портал «Jobs.ua». – Режим доступу до порталу : <http://www.jobs.ua>
- Офіційний сайт Державної служби зайнятості. – Режим доступу до сайту : <http://www.dcz.gov.ua>
- Офіційний сайт Київського молодіжного центру праці. – Режим доступу до сайту : <http://www.kmcp.kiev.ua>
- Рекомендації щодо організації самостійного пошуку роботи випускниками ВНЗ / Н. М. Слівінська, В. В. Файфура, О. Є. Цисецький // Інститут інноваційних технологій і змісту освіти ТНЕУ. – Режим доступу до сайту Тернопільського національного економічного університету : www.kii.donntu.edu.ua
- Сайт «ВсеЗнайка». – Режим доступу до сайту : <http://vseznajka.com.ua>
- Сайт «ІТ вчора, ІТ сьогодні, ІТ завтра». – Режим доступу до сайту : <http://wowkai.blogspot.com>
- Сайт «Працевлаштування в Україні». – Режим доступу до сайту: <http://prostorabota.com.ua>
- Сайт «Робота та нові бізнес-ідеї роботи вдома». – Режим доступу до сайту : <http://melia.com.ua>
- Сайт «Kariera.in.ua – Вибір професії та пошук роботи». – Режим доступу до сайту : <http://kariera.in.ua>

Сайт інтернет-пораднику «Твоя робота». – Режим доступу до сайту : <http://www.your-job.org/index.php>

Сайт консалтингової компанії «Persona – N». – Режим доступу до сайту : <http://persona-n.com.ua>

Вакансії від rabota.ua для старту кар'єри. – Режим доступу до сайту : <http://student.rabota.ua/>

HeadHunter Live – (livehh.ru) – сайт для формування і зміцнення ділової репутації, розширення кола професійних знайомств, швидкого обміну інформацією.

profi.org.ua,

profosvita.org